

PLAFOND & WAND ONLINE

HÉT PORTAAL NAAR DE WERELD VAN PLAFONDS EN WANDEN

NR 1 | 2023

KORTE TIJD

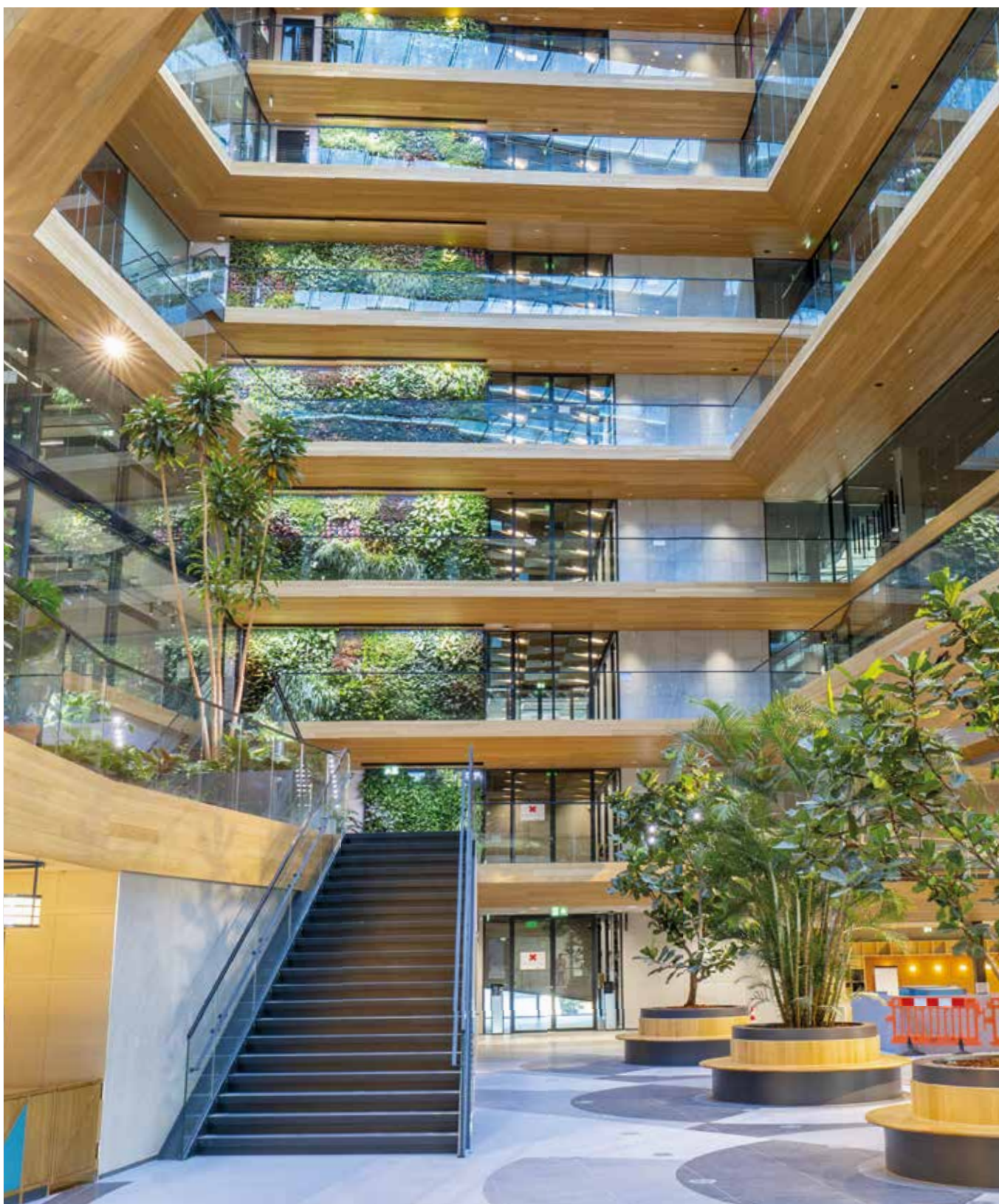
In een korte tijd is het Tergooi MC in Hilversum afgebouwd.

CIRCULAIR

Een deel van de nieuwe groene campus van het Wellantcollege is gebouwd met behoud van de oude constructie.

TRANSPARANTIE

Bij het ontwerp van het nieuwe bedrijfspand van Van Iersel Geveltechniek stond transparantie centraal.

Waar jij nu zijn school mee bouwt, bouwt hij later jouw woning van

We zijn ons bewust van onze rol in het verduurzamen van de gezamenlijke leefomgeving. Daarnaast stijgt de vraag naar hergebruik van grondstoffen én duurzame oplossingen.

Gyproc presenteert daarom weer een nieuwe innovatie. Het eerste remontabele Metal Stud® wandsysteem, onze duurzaamste wand tot nu toe: Gyproc LOOPD®.

LOOPD
www.gyproc.nl/loopd

ZEKER. **gyproc**
SAINT-GOBAIN

PLAFOND & WAND INFO

HÉT PORTAAL NAAR DE WERELD VAN PLAFONDS EN WANDEN

4 'WOW'-EFFECT

Het atrium van de Booking Campus heeft het 'wow'-effect.

10 DRIEHOEK

De driehoek fabrikant, aannemer en afbouwbedrijf bouwde in korte tijd een ziekenhuis af.

18 RONDE VORMEN

Het systeemplafond loopt mee met de ronde vormen van Landmark Arnhem.

EN VERDER

24 Transparantie centraal

30 Groene campus

Op de cover:

Booking Campus
Amsterdam (SRBA Group)

PLAFONDENWANDINFO
Verschijnt 4 keer per jaar

Uitgever
LEISTRAtext

Hoofdredactie
Wilbert Leistra
Telefoon: (06) 36 11 32 63
E-mail: info@leistratekst.nl

Redactieadvies
Peter Vorstenbosch

Vormgeving
Lauwers-C, Nijmegen
Henk Wals

Advertentieverkoop
Wilbert Leistra
Telefoon: (06) 36 11 32 63
E-mail: info@leistratekst.nl

Technische realisatie
Vellendrukkerij BDU, Barneveld

**Adreswijzigingen en aanvragen gratis
abonnement (alleen per mail):**
LEISTRAtext
info@leistratekst.nl

Plafondenwandinfo is een uitgave van
LEISTRAtext in licentie van BDUVakmedia

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN © PLAFONDENWAND.INFO

Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van (de inhoud van) deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze berusten bij Plafondenwandinfo c.q. de betreffende auteur. Niets uit deze uitgave mag zonder schriftelijke toestemming van de uitgever worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, scan, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook. Plafondenwandinfo wordt tevens elektronisch opgeslagen en geëxploiteerd. Alle auteurs van tekstbijdragen in de vorm van artikelen of ingezonden brieven en/of makers van beeldmateriaal worden geacht daarvan op de hoogte te zijn en daarmee in te stemmen e.e.a. overeenkomstig de publicatie- en/of inkoopvoorwaarden. Deze zijn bij de redactie ter inzage of op te vragen.

ISSN: 0926-2830

Duurzaam

Duurzaamheid is een containerbegrip. Iedereen doet tegenwoordig wel iets aan duurzaamheid. Maar er bestaan uiteraard verschillende gradaties. En je kunt het wel zo duurzaam mogelijk bedenken, het moet wel nog worden uitgevoerd. In dat kader is een BREEAM ontwerp-certificaat heel belangrijk. BREEAM is – zoals wellicht bekend – een beoordelingsinstrument voor de duurzaamheid van projecten. Heel belangrijk voor een ontwerp, maar een certificaat voor de oplevering is misschien wel belangrijker. Dan zijn alle doelen namelijk behaald. Binnen het duurzaamheidsverhaal is hergebruik ook erg belangrijk. Veel gebouwen zijn in de basis goed, maar voldoen niet meer voor de gewenste functie. Zo is een traditioneel kantoorgebouw niet meer van deze tijd. Ondernemers willen meer, willen ver- en ontzorgd worden. Zo wordt een kantoorgebouw uit de jaren negentig van de vorige eeuw getransformeerd in... een kantoorgebouw. Maar dan volgens de huidige standaarden, wensen en doelstellingen op het gebied van duurzaamheid. Een ander voorbeeld van hergebruik is ook in deze uitgave te lezen. Een architect neemt niet klakkeloos een opdracht voor sloop en nieuwbouw aan, omdat het niet past binnen de visie van het bureau, namelijk circulariteit. De kwaliteit van het oorspronkelijke gebouw is goed, hoeft slechts verbeterd te worden. Een goede mindset en een goed voorbeeld dat navolging verdient!

Wilbert Leistra
info@leistratekst.nl

Redactioneel

LEISTRA tekst

Het grote 'wow-effect'

Booking Campus Amsterdam

Met de bouw van het nieuwe internationale hoofdkantoor van Booking.com, de Booking Campus, is het Oosterdokseiland volledig ingevuld. Het markante gebouw op de kop van het eiland straalt door de glazen gevels en het deels glazen dak transparantie uit. Maar de echte eyecatcher bevindt zich binnen. Eenmaal de trap op naar de eerste verdieping wordt langzaam het grote 'wow-effect' onthuld. Het atrium oogt spectaculair, net als het plafond van het restaurant op deze verdieping; houten lamellen, getrapt gemonteerd en in verschillende richtingen toegepast, en de houten videranden voorzien van een geperforeerde laag fineer.

FOTO'S SRBA Group

De winterzon schijnt fel op het Oosterdokseiland in Amsterdam, pal naast het Centraal Station. Aan het water zitten jongeren te lunchen of wat te drinken. Achter de glazen gevels van de nieuwste aanwinst van het gebied, de Booking Campus, wordt nog hard gewerkt. Delen zijn al in gebruik als het internationale hoofdkantoor van Booking.com. De wens van het IT-bedrijf was om een 'tech campus' te creëren. Het totale aantal vierkante meters van de campus bedraagt circa 63.500. Er is ruimte voor ruim vierenhalfduizend verschillende soorten werkplekken, diverse sociale ruimtes, co-creatierruimtes, stiltewerkplekken, restaurants en een dakterras met uitzicht op het IJ, het Oosterdokseiland en op de oude binnenstad van Amsterdam. De ligging is ook interessant voor de aanstaande bewoners van de appartementen, die zo'n zeven-enhalfduizend vierkante meters in beslag nemen. Op de begane grond van het gebouw is vijftienhonderd vierkante meters gereserveerd voor publieke functies en onder het pand is een parkeergarage en een ruime fietsenstalling.

Gebouw sluit naadloos aan

De afgelopen jaren is Oosterdokseiland getransformeerd in een dynamische plek. Vele honderden mensen komen hier

1 Het atrium van de nieuwe Booking Campus in Amsterdam heeft een groot 'wow-effect'.

- 2 In de gangen naar de auditoria zorgt een HeartFelt lamellenplafond voor de nodige geluidsabsorptie.
- 3 Roel Peijs van SRBA Construction: “Door de strekmetalene panelen in verschillende richtingen te monteren, lijkt het net of je naar een verschillend gekleurde panelen kijkt, terwijl ze allemaal dezelfde kleur hebben.”

dagelijks om te wonen en uit te gaan. En om te werken. Deze functies komen als het ware samen in de Booking Campus, waar architect Ben van Berkel van UNStudio het ontwerp voor heeft gemaakt. Het is volgens hem het sluitstuk voor de totstandkoming van dit gebied. “Het ontwerp voor deze volledig geïntegreerde nieuwe stadscampus voorziet in een multifunctionele woon- en werkomgeving met veel publieke voorzieningen. Op stedelijk niveau sluit het gebouw naadloos aan op het bestaande stratenpatroon. Vanaf de oostzijde vormt het gebouw een emblematisch sluitstuk van het Oosterdok”, zegt hij erover op de website van het architectuurbureau.

De Booking Campus heeft het BREEAM Excellent ontwerp-certificaat toegekend gekregen en kan dus met recht een duurzaam gebouw worden genoemd. UNStudio ziet duurzaamheid niet alleen als technische uitdagingen en bijbehorende oplossingen, stelt Van Berkel. “Duurzaamheid is wat ons betreft een integrale ontwerpogave met een sterke focus op de gezondheid en het welzijn van de mens als gebruiker. Hierbij zijn een aantal factoren van belang: luchtcirculatie, water, voeding, daglicht, fysieke beweging, thermisch comfort, akoestiek en materialen.”

Veel aandacht

Bij binnenkomst van het enorme pand wordt direct duidelijk dat er veel aandacht is besteed aan de keuze van de materialen, de akoestiek, het thermisch comfort en de luchtcirculatie. In de gangen naar de auditoria zorgt een HeartFelt lamellenplafond voor de nodige geluidsabsorptie en het biedt een mooi visueel geheel met de op de wand aangebrachte vilten lijnen. Dit is slechts een klein onderdeel dat Hunter Douglas heeft bijgedragen aan de Booking Campus, verzekert Hans Weeland, projectadviseur bij de fabrikant uit Rotterdam. Voor het thermisch comfort in de kantoren zijn door de firma Inteco klimaatplafonds gemontereerd. Hiervoor hebben wij het strekmetaal geleverd, in totaal circa 30.000 m². Je kunt alleen daarom al spreken van een erg groot project voor ons”, legt Weeland uit.

Visueel spektakel

Terug naar de entree van het gebouw. Daar ontpopt zich een heus visueel spektakel, vooral door de combinatie en de kleuren van de materialen: glas, hout, staal en het grijs van de plafondpanelen. “De plafondpanelen zijn van hetzelfde materiaal als de kolommen, die op de eerste verdieping beter te zien zijn”, vertelt Roel Peijs, hoofd bedrijfsbureau van SRBA Construction, voorheen Muller Afbouw Groep. “Het materiaal heet Gyrex en wordt geproduceerd door een partner van ons in België. Het wordt in een mal gegoten en op kleur gepigmenteerd. Aan de rand van de plafondpanelen zijn de open vakken in het betondek opgevuld met houten panelen. Deze zijn door SRBA Interior, voorheen SRI, allemaal met de hand op maat gemaakt. We hebben hiervoor een speciaal ophangstelsel toegepast,

4

“De horizontale liggers zijn gemaakt uit schenkels beplaat met ‘klap’-gips”

de panelen zijn onder andere met behulp van kettingen gemonteerd. Hierdoor kunnen ze gemakkelijk eruit worden gehaald als de bovenliggende installaties moeten worden bereikt. De panelen zijn Woodpanel-panelen van Hunter Douglas. Daar hebben we vier verschillende types van toegepast, twee gesloten systemen en twee open, in totaal wel zo’n 250 panelen. Door de combinatie van de open en gesloten panelen verandert het uitzicht afhankelijk van het standpunt, dat geeft een spannend effect”, aldus Peijs.

‘Wow-effect’

Vanaf de begane grond is al een glimp te zien van wat de bezoeker op de eerste verdieping te wachten staat. Ik had het al over een heus visueel spektakel, voeg daar maar een factor tien aan toe. Eenmaal met de (rol)trap op de eerste verdieping aangekomen, kan vrijwel niemand de impuls onderdrukken om met de mobiele telefoon direct het beeld

vast te leggen. Hier is sprake van een groot ‘wow-effect’. Het oog wordt eerst naar boven en naar achteren getrokken: een enorme groene wand tot aan het glazen dak. De wand wordt als het ware per verdieping onderbroken door het loopgedeelte, afgezet van houten randen. Direct boven het hoofd ook veel hout, van een loopbrug die ter hoogte van de vijfde verdieping van links naar rechts loopt. Links de nog lege schappen van de ‘market’, een winkeltje in het gebouw. Rechts een lichtreclame met ‘Water’ erop, een watertappunt, iets verder naar achteren de bewegwijzering naar de Coffeebar. Een stalen kolom ondersteunt het plafond, een spectaculair lijnenspel veroorzaakt door de houten lamellen. “De horizontale liggers zijn gemaakt uit schenkels beplaat met ‘klap’-gips. SRBA Models, voorheen Helmond Hout heeft zowel het framework, als de klapgips prefab gemaakt. Door de grijze kleur lijkt het één geheel”, vertelt Peijs. Weeland wijst naar het plafond. “Dat is een echt kunststukje”, zegt hij. “Onze lamellen zijn niet alleen getrapd gemonteerd, maar ook nog in verschillende richtingen toegepast. Hierdoor krijg je een lijnenspel waar je wel naar moet blijven kijken.”

4 Door de combinatie van de open en gesloten Woodpanel-panelen verandert het uitzicht afhankelijk van het standpunt.

5 De latten van de videranden zijn voorzien van een nanoperforatie van 0,5.

Visueel trucje

Het hoofdgebouw van Booking Campus telt elf verdiepingen. In de liftportalen is op het plafond een visueel trucje toegepast, vertelt Peijs. “Het zijn strekmetalene panelen waarvan de bovenzijde vlak ligt en de onderzijde in verschillende hoeken loopt. Door de panelen in verschillende richtingen te monteren, lijkt het net of je naar een verschillende gekleurde panelen kijkt, terwijl ze allemaal dezelfde kleur hebben”, lacht hij.

De lift zoekt geruisloos en snel naar de elfde etage. Hier is de ‘Himalya’ te vinden, een thematisch ingerichte kantoorverdieping met een spectaculair uitzicht over de oude binnenstad van Amsterdam. In de vloer zijn ventilatieoosters aangebracht. Volgens Peijs was dat tijdens de montage van de wanden en de plafonds een aandachtspuntje. “Op de verdiepingen zijn verhoogde vloeren aangebracht met daaronder de ventilatiekanalen. De verhoging van de vloeren was niet overal even hoog, daar moesten wij dus

rekening mee houden. We hebben vooraf alles in een BIM-model uitgetekend en ingevoerd. Voor dit project zijn twee tekenaars twee jaar bezig geweest met tekenen.”

Geperforeerd

Op de negende etage bevindt zich een groot restaurant dat nog niet is geopend. Op de gangen is een houten plafond te zien. “Valt je niets op aan het plafond”, vraagt Weeland. Na een ontkennend antwoord zegt hij: “Het hout is geperforeerd om aan de akoestische eisen te kunnen voldoen. We hebben dezelfde oplossing toegepast als bij de videranden.” De projectadviseur van Hunter Douglas legt uit hoe het plafond en de videranden zijn opgebouwd. “Oorspronkelijk was voor de videranden de toepassing van panelen voorgeschreven. Vanwege de vormen van de videranden moest in dat geval alles maatwerk worden, met veel zaagverlies in de fabriek als gevolg. Vandaar dat we samen met SRBA Construction en de aannemer hebben besloten om lineaire lamellen toe te passen in plaats van panelen.”

De keuze viel dus op toepassing van de lineaire latten, vertelt Weeland. “We zijn uitgegaan van ons Wood lineairsysteem, dat bestaat uit 16 mm MDF met een licht Europees eikenfineerlaag, mat afgelakt en voorzien van een nanoporatie van 0,5. Interior Glas Solutions heeft een stuk viderand nagebouwd. Deze mock-up is door TNO getest. Daaruit bleek dat de combinatie frames, isolatie, latten en akoestisch vlies een geluidsabsorptie van 0,95 opleverde. Ruim voldoende dus. Na een half jaar kregen we een ‘GO.’” Voor de montage heeft SRBA Construction het systeem van Hunter Douglas iets aangepast, vertelt Peijs. “Het Wood lineairsysteem wordt normaal gesproken met behulp van clips gemonteerd. Om de lijnenstructuur van het systeem te behouden, hebben wij de latten laten voorzien van messing en groef zodat deze ‘blind’ bevestigd konden worden. Om voldoende ruimte voor het nieten te hebben, is aan de achterkant van de latten een iets langer groefje aangebracht.” Weeland vult aan: “Hiervoor hebben wij een speciale freeskop laten ontwikkelen.”

6 De houten lamellen zijn niet alleen getrapt gemonteerd, maar ook nog in verschillende richtingen toegepast.

Heel uitzonderlijk

Voor beide bedrijven was de Booking Campus een mega-project met de nodige uitdagingen. De planning en de levertijden van de enorme hoeveelheid materialen was voor Hunter Douglas een grote uitdaging, stelt Weeland. “We hebben het hier over zo’n twintig kilometer houten latten en MDF. Dat bestel je in deze tijd niet in één keer. Het was dus wel spannend of alles er op tijd zou zijn. Er was namelijk een gelimiteerde tijd dat de latten gemonteerd konden worden, want de steigers waren maar een beperkte tijd beschikbaar. Met een levertijd van acht tot tien weken moest de inkoop en levering voor de grote hoeveelheid houten lineaire latten voor de videranden en het restaurantgedeelte van SRBA Construction strak worden gepland. Dit project is er eentje die wij nooit meer gaan vergeten.” Voor SRBA Construction zat de uitdaging met name in de engineering en de uitvoering. Peijs: “Alle onderdelen die wij in dit project toegepast hebben, zijn speciaal hiervoor ontwikkeld en geproduceerd. Maar als ik dan zie dat hoe de opdrachtgever het vooraf voor ogen had – vooraf is van dit werk een rendering gemaakt in boekvorm – en hoe het eindresultaat is. Dat is echt heel uitzonderlijk, want de renderings en de werkelijkheid zijn gewoon één-op-één hetzelfde. Dat geeft mij echt een supertrots gevoel.” ■

Bouwpartners

Opdrachtgever: **BPD, Delft**
 Architect: **UNStudio, Amsterdam**
 Aannemer: **Züblin, Amsterdam**
 Fabrikant plafonds: **Hunter Douglas, Rotterdam**
 Fabrikant klimaatplafonds: **Inteco, Boxtel**
 Fabrikant wanden: **Knauf, Utrecht**
 Montage plafonds en wanden: **SRBA Construction, SRBA Interior, SRBA Models, Eindhoven**

Ervaren team bouwt in korte tijd **nieuw** **ziekenhuis af**

Tergooi MC Hilversum

Verscholen in de bosrijke omgeving van Monnikenberg in Hilversum is het nieuwe Tergooi MC verzezen. Naar een ontwerp van architectenbureau Wiegierinck, dat het bos als inspiratiebron gebruikte, is in drieënhalf jaar tijd de nieuwbouw tot stand gekomen. Volgens de betrokken bouwpartners is dat met name te danken aan het ervaren, op elkaar ingespeelde team van aannemer, fabrikant, leverancier en afbouwbedrijf. “Dat het ziekenhuis er na zo’n korte bouwtijd er kwalitatief zo goed bij staat, is alleen maar een compliment voor alle betrokken partijen”, aldus Jaap Buijs van de Kwakman Groep.

FOTO'S Jan de Vries Fotografie

Creëer een ‘healing environment’ voor de nieuwbouw van Tergooi MC, waar de zorgfuncties samenkomen van de bestaande locaties in Hilversum en Blaricum. Die uitvraag stond na het besluit in 2011 om een nieuwe hoofdlocatie te bouwen voor het medisch centrum. Architectenbureau Wiegierinck uit Arnhem maakte het ontwerp. Een ervaren architectenbureau waar het het ontwerpen van een ziekenhuis betreft. Het Amphia Ziekenhuis in Breda, het Slingeland Ziekenhuis in Doetinchem, de beddentorens van het Amsterdam UMC, het Masterplan voor het Diakonessenhuis in Utrecht en het Spaarne Gasthuis in Haarlem-Zuid zijn zo maar wat voorbeelden die in de portefeuille van het Arnhemse bureau prijken.

Bos als inspiratie

Voor de nieuwbouw van het Tergooi MC in Hilversum gebruikten Jörn-Ole Stelman en Bert Muijres van architectenbureau Wiegierinck het bos als inspiratie. “Het is overal in verweven. In de gevels bijvoorbeeld zie je de door smalle

1 Een op elkaar ingespeeld team van aannemer, fabrikant, leverancier en afbouwbedrijf bouwde in korte tijd het Tergooi MC in Hilversum.

2

2 Architectenbureau

Wiegerinck gebruikte het bos als inspiratie in het ontwerp.

kolommen metselwerk en de hoge ramen de verticaliteit en het ritme terug van de boomstammen in een bos. De gebouwen staan met een wat zwaardere plint stevig op de grond terwijl ze, net als bomen, naar boven toe luchtiger worden. De gebruikte stenen zijn grof als boombast en voor de vlakken rond de ramen en de kozijnen hebben we juist voor parelbeige en donkerbruin aluminium gekozen. Dit aluminium heeft de fluwelige zijdeglans van bladeren, waardoor de uitstraling van de gebouwen op een zonnig moment anders zal zijn dan wanneer het bewolkt is. Met de tintverschillen brengen we zoveel mogelijk diepte in de gevel. Op die manier hebben we de beleving van een bos zo goed mogelijk en in alle details verwerkt”, aldus Stellman. Een ziekenhuis ontwerpen in een bos ziet Muijres als een buitenkans: “De groene kwaliteit van deze locatie is enorm waardevol voor Tergooi MC. Ook wij geloven dat groen je helpt sneller te genezen, daarom wilden we die groene kracht optimaal benutten. We hebben geprobeerd het ontwerp zo goed als mogelijk in het bos te laten opgaan. Zowel van buiten naar binnen als van binnen naar buiten zoeken we naar een innige relatie met de prachtige plek waarop we mogen bouwen.”

Zo transparant mogelijk

De nieuwbouw van het ziekenhuis bestaat uit drie gebouwen die met elkaar en het bestaande gebouw verbonden zijn: twee vijflaagse hoofdgebouwen met onder andere de

poliklinieken en verpleegafdelingen en een gebouw met twee verdiepingen met op de begane grond de beeldvormende technieken en op de verdieping de OK's. Alle gebouwen hebben een grote patio in het midden. “We hadden het liefst losse bouwvolumes in het bos gemaakt”, vertelt architect Muijres. “Maar omdat dat voor een ziekenhuis niet handig is en je alles zoveel mogelijk bij elkaar wilt hebben, hebben we de verbindingdelen zo transparant mogelijk gemaakt. Het is de bedoeling dat je het bos overal om je heen kunt zien. De patio's zijn meer groene binnenkamers, elk met een eigen sfeer. De landschapsarchitect Bosch Slabbers heeft de inrichting ervan geïnspireerd op deze omgeving, de hei, de zandvlakte. Die verschillende patio's helpen je ook bij de oriëntatie in het gebouw. Daarbij zijn de patio's op de verdiepingen breder dan op de onderste twee lagen waardoor er veel dag- en zonlicht in valt.”

Ruggengraat

Patiënten en bezoekers komen via de centrale hal het hoofdgebouw binnen. Een passage – die als een soort ruggengraat door het complex loopt – geeft ze richting. Om de afdeling radiologie of de verpleegafdelingen te bereiken hoeft slechts één keer een afslag te worden gemaakt. Het ‘bosgevoel’ wordt benadrukt bij de overgang van het ene bouwdeel naar het andere door de serre-achtige corridors. Hierdoor waant mens zich even buiten. De overzichtelijke indeling wordt op de eerste verdieping doorgetrokken.

“We bouwen nu bijna 1,5 m² wand per m² vloeroppervlak”

Patiënten kunnen in hun ziekenhuis gemakkelijk worden verplaatst, omdat hier geen bezoekers komen. In het hart van het complex ligt de ‘hotfloor’ met radiologie op de begane grond en de OK's op de eerste verdieping. Door deze centrale ligging worden deze belangrijke afdelingen aan alle kanten effectief gekoppeld aan het zorgproces. Op de verpleegafdelingen heeft elke patiënt een eenpersoonskamer, door de lage vensterbanken en de hoge ramen kan van hieruit ook het bosgevoel worden ervaren.

Toegenomen aantal vierkante meters

De trend om bij nieuwe ziekenhuizen alleen maar eenpersoonskamers in te delen, levert voor afbouwbedrijven meer montagewerk op, stelt Jaap Buijs, directeur van Kwakman Afbouw uit Volendam. “Het is heel eenvoudig, hoe kleiner de kamer, des te meer wanden zijn nodig in het gebouw. Het aantal metalen staanderwanden in ziekenhuizen is dus enorm toegenomen. De dichtheid van de wanden ten opzichte van het vloeroppervlak is de laatste drie à vier jaar gestegen. Een aannemer telt in vloeroppervlak, maar voor de wanden moet je een vermenigvuldigingsfactor toepassen. We bouwen nu bijna 1,5 m² wand per m²

3

vloeroppervlak, zo'n 25 procent meer dan voorheen.” En op een vloeroppervlak van zo'n 55.000 m² tikt dit voor de hoeveelheid te plaatsen wanden behoorlijk aan. Zeker als de klus in goed twee jaar tijd geklaard moet zijn. Vanwege deze korte bouwtijd koos aannemer BAM voor bekende partners, aldus Fred Reurings, Projectdirecteur Bouwcombinatie Nieuwbouw Tergooi. “We kozen ervoor om de drie bouwdelen ABC tegelijkertijd in uitvoering te nemen. Dat vergde veel organisatie, veel van de mensen en ook heel wat van de onderaannemers. We hadden de ervaring van de bouw van het Erasmus MC in Rotterdam. Dat was uitstekend verlopen en vanuit die ervaring hebben we zoveel mogelijk gekozen voor dezelfde onderaannemers. Een van die partijen was Kwakman Afbouw. Daarom hebben we het bedrijf gevraagd aan boord te komen.”

Vroeg stadium

Knauf raakte in een vroeg stadium betrokken bij het project, vertelt projectadviseur Jacco van 't Hof. “Wij hebben in 2018 het eerste contact gehad met architectenbureau Wiegerinck. Zo'n vroeg contactmoment in het project maakt het mogelijk om slimme keuzes te maken. Door in het voortraject de juiste keuzes te maken en de juiste detailleringen te adviseren, kun je besparen op de kosten.

4

- 3 De verbindingsdelen tussen de bouwdelen zijn zo transparant mogelijk gehouden.**
- 4 De trend om bij nieuwe ziekenhuizen alleen maar eenpersoonskamers in te delen, levert voor afbouwbedrijven meer montagewerk op.**

5 “Zonder de drie-
hoek BAM, Knauf en
Kwakman Afbouw – en
ook in relatie tot de
installateur – kun je
simpelweg geen goed
ziekenhuis neerzetten”,
is de stellige mening
van Jaap Buijs van
Kwakman Afbouw.

En op de hoeveelheden waar we over praatten, kan het om een behoorlijke kostenbesparing gaan. Het op tijd leveren van dergelijke hoeveelheden – we praten over 60.000 m² wandsystemen onder te verdelen in 20 verschillende systemen en verschillende profielen en 60.000 m² glaswol Acoustifit – was voor ons wel een grote uitdaging.” Van ’t Hof adviseerde om Diamond Board-platen toe te passen. “Deze gipskartonplaten hebben een extra stootvastheid, zorgen voor een goede geluidsisolatie, zijn watervast en zijn extra brandwerend. Dit maakt ze bij uitstek geschikt voor toepassing in een ziekenhuis. We hebben in elk wandsysteem dilataties gemaakt en aangegeven waar er moest worden gevoegd”, verklaart hij.

Complexer

De apparatuur en installaties binnen ziekenhuizen worden volgens Buijs steeds complexer. “Dat maakt ons werk vaak ook wat ingewikkelder. Door de hoeveelheid techniek was dit voor ons zeker geen eenvoudig project. Bijvoorbeeld op de OK-afdeling, daar zijn de detailleringen moeilijker geworden. We hebben te maken met veel verschillende soorten wanden, ook wanden die je niet dagelijks toepast. Denk aan kogelwerende wanden bij de entree en op de afdeling Spoedeisende Hulp, en wanden voorzien van 1 tot en met 8 mm lood op de afdeling radiologie. En veel wanden moesten ontkoppeld worden. En je hebt te maken met een enorme hoeveelheid techniek. De raakvlakken met de installateur zorgde voor ons voor een technische uitdaging.

Dat vereist een goede engineering, engineering die ook steeds complexer wordt. Alles voeren we in een BIM-model in. Gelukkig zijn wij daar goed in”, aldus de directeur van Kwakman.

Communicatie

Buijs ziet een duidelijk voordeel als je vaker met dezelfde bouwpartners samenwerkt. “Omdat je elkaar kent, is de communicatie veel beter. En ook de wendbaarheid in het proces is gemakkelijker te realiseren. Het afbouwproces is zo strak en goed mogelijk en je hebt respect voor elkaars werk. Ik denk dat als je vaker met elkaar samenwerkt, je op de langere termijn er de vruchten van kunt plukken. Met nu het Tergooi MC als een duidelijk voorbeeld daarvan.” Iedere partij neemt de ervaring mee uit andere nieuwbouwprojecten, dus ook van ziekenhuizen. De directeur van Kwakman Afbouw ziet een duidelijke meerwaarde in de rol van Knauf in het proces. “Omdat Knauf al zo vroeg in het proces bij het project betrokken is, sluiten de adviezen, typeringen en detailleringen die in het voortraject zijn geleverd goed aan op de andere partijen. Dat is een absolute meerwaarde. En Knauf ontwikkelt zich ook door, hetgeen ons als Kwakman Groep ook alleen maar verder brengt, sterker maakt.” En Knauf is ook tijdens de uitvoering voortdurend bij het project betrokken geweest, verzekert projectadviseur Van 't Hof. “We hebben regelmatig inspecties uitgevoerd.”

Driehoek

De samenwerking tussen BAM en Kwakman gaat nog door binnen dit project. Buijs: “Een paar mensen van ons zitten in het verbouwteam van BAM om mee te werken aan een interne aanpassingen van de nieuwbouw. Extra wensen die nu nog komen en te laat kwamen om tijdens de afbouw mee te nemen. We zijn dus ook flexibel in extra wensen.” Alle drie de eerder genoemde betrokken partijen roemen de samenwerking binnen dit project. “Zonder de driehoek BAM, Knauf en Kwakman Afbouw – en ook in relatie tot de installateur – kun je simpelweg geen goed ziekenhuis neerzetten”, is de stellige mening van Buijs. “Je hebt een gecommiteerd team nodig dat jarenlange ervaring heeft in de afbouw van ziekenhuizen. Dat het Tergooi MC er na zo'n korte bouwtijd kwalitatief er zo goed bijstaat, is alleen maar een compliment voor alle betrokken partijen!” ■

Bouwpartners

Opdrachtgever: **Tergooi MC, Hilversum**
Architect: **Architectenbureau Wiegerinck, Arnhem**
Aannemer: **BAM, Bunnik**
Fabrikant wanden: **Knauf, Utrecht**
Fabrikant plafonds: **Rockfon, Roermond**
Montage wanden: **Kwakman Afbouw, Volendam**
Montage plafonds: **Verwol, Opmeer**

6 De apparatuur en installaties binnen ziekenhuizen worden steeds complexer.

KNAUFCEILING
Solutions

DESIGN TO INSPIRE

Met onze multi-materiaal plafond- en wandoplossingen brengt u de juiste sfeer in een ruimte. Maak gebruik van mineraal, metaal en houtwol. Laat u inspireren door de vormen, afmetingen, kleuren en indelingen en creëer uw unieke design!

[KNAUFCEILING.COM](https://www.knaufceiling.com)

YOUR **CEILING**
OUR **SOLUTIONS**

STERK PLAATJE

**HOUDT-IE HET
OF HOUDT-IE
HET NIET?**

Zie het op knauf.nl

DIAMOND BOARD

- Enorm sterk en stootvast
- Zeer geluid- en brandwerend
- Ook top voor natte ruimtes
- Eenvoudig te verwerken
- Prestaties van topkwaliteit

Scan de
QR-code
voor het
complete
plaatje

Onze Diamond Board staat als een huis. Al meer dan vijftien jaar. Waar en hoe je hem ook maar wilt gebruiken. Van woningen tot scholen, van een normale scheidingswand tot in natte ruimtes. Door zijn robuuste opbouw kan deze blauwe gipskartonplaat heel veel hebben. Daarmee is het de perfecte alleskunner in onze complete systeemoplossingen. Dat garanderen we. Met Knauf Diamond Board maak je elk bouwproject sterker.

knauf

Transformatie geeft markant kantoorgebouw nieuwe toekomst

Landmark Arnhem

Een bijna leegstand kantoorpand heeft een transformatie ondergaan en is klaar voor de toekomst. Met een nieuw verhuurconcept, waarbij het ontzorgen van ondernemers centraal staat, meer transparantie – zowel in daglichttoetreding als in een logischere routing – natuurlijk kleurgebruik en veel aandacht voor duurzaamheid is het pand klaar voor een nieuwe toekomst. Het centraal gelegen entreegebouw, dat in een ronde vorm loopt, heeft onder andere een nieuw plafond gekregen. Dit loopt met de vorm van het gebouw mee, een kunststukje van ACN Totale Afbouw.

FOTO'S Lucas van der Wee Fotografie

Een bijna leegstand kantoorpand heeft een transformatie ondergaan en is klaar voor de toekomst. Met een nieuw verhuurconcept, waarbij het ontzorgen van ondernemers centraal staat, meer transparantie – zowel in daglichttoetreding als in een logischere routing – natuurlijk kleurgebruik en veel aandacht voor duurzaamheid is het pand klaar voor een nieuwe toekomst. Het centraal gelegen entreegebouw, dat in een ronde vorm loopt, heeft onder andere een nieuw plafond gekregen. Dit loopt met de vorm van het gebouw mee, een kunststukje van ACN Totale Afbouw.

Iedereen die wel eens van Arnhem richting Nijmegen heeft gereden op de A325, heeft het gebouw wel eens gezien. De enorme toren, bekleed met een natuurstenen gevel, ter hoogte van afslag Elden. In de volksmond staat het gebouw bekend als 'het Ooievaarsnest' of de 'OHRA-toren', vernoemd naar de voormalige huurder van het gebouw. Het gebouw bestaat uit verschillende bouwdelen, de hoge toren van zestien verdiepingen, twee brede torens van vijf verdiepingen en het centrale deel van twee verdiepingen hoog, samen goed voor 30.000 m² vloeroppervlak. Het gebouw uit 1996 is ontworpen door de architect Paul Dirks. In 2016 stond het pand nagenoeg leeg toen het

werd gekocht door de Renschdael Groep en Dutch City Development (DCD), verenigd in Gelrepark. De nieuwe eigenaren – Vincent Hofs (directeur vastgoedontwikkeling bij de Renschdael Groep) en Milena Piercy, ontwikkelingsmanager/partner bij DCD – ontwikkelden samen met de bedrijfsmakelaars Jacco Vogelaar van BMV Makelaars en Hendrik van Arem van Cushman & Wakefield een aantal

“Het oorspronkelijke gebouw had een gesloten uitstraling”

scenario's voor het pand. Daaruit werd een nieuw multi-tenant concept bedacht dat uitgaat van het ontzorgen van de huurders. Ondernemers kunnen zich bezig houden met hun corebusiness, Gelrepark zorgt voor de randzaken. Denk aan het beheer van de vergaderfaciliteiten, een all-day bar en een restaurant. Alles is op afroep beschikbaar.

Kwaliteiten versterken

Maak een bruisend hart voor het multi-tenant gebouw en versterk zo veel mogelijk de bestaande kwaliteit van

1 Met een nieuw verhuurconcept, meer transparantie, natuurlijk kleurgebruik en veel aandacht voor duurzaamheid is Landmark Arnhem klaar voor de toekomst.

2 Fokkema & Partners
Architecten hebben
in het ontwerp de
symmetrie los gelaten,
er meer logica in
gebracht, en een dui-
delijke, natuurlijkere
routing gecreëerd.

het pand. Dat was het startpunt van het ontwerp voor de transformatie van het markante gebouw, vertelt Anne de Bruijn. “Het is een solide gebouw met heel wat kwaliteiten. Sommige kwamen niet goed tot hun recht, dat hebben we getracht te verbeteren”, legt de architect van Fokkema & Partners Architecten uit. Het architectenbureau uit Delft wilde een uitnodigende uitstraling aan het gebouw toevoegen. De Bruijn: “Het oorspronkelijk gebouw had een gesloten uitstraling met weinig communicatie met de omgeving. Daarom hebben wij een nieuw ontwerp voor het entreegebouw gemaakt met een transparante gevel. In het interieur hebben we strategisch ruimtelijke ingrepen gedaan om de dynamiek en de beleving te verbeteren. Het groenplan van het voorterrein - een parkachtige terrein-inrichting met waterpartijen en wandelpaden - versterkt het interieurconcept. Hieruit straalt uitnodiging uit, krijg je direct een binding, een vorm van communicatie met buiten. En binnen gaat het uitnodigende gevoel door.”

Schillen

Het oorspronkelijke gebouw was opgebouwd met een aantal schillen die achter elkaar waren geplaatst. Dit was volgens architect De Bruijn niet echt gebruiksvriendelijk. “De combinatie van de schilvorming en het feit dat van binnen alles symmetrisch was ontworpen, zorgde voor een gevoel van desoriëntatie. Je was snel de weg kwijt, wist niet meer waar je in het gebouw bevond. Wij hebben met ons ontwerp de symmetrie los gelaten, er meer logica in gebracht, een duidelijke, natuurlijkere routing gecreëerd.”

Dit heeft Fokkema & Partners onder andere gedaan door direct achter de entree aan de zijkant een extra trap in het ontwerp toe te voegen, aldus De Bruijn. “De trap zorgt voor een betere toegankelijkheid, een duidelijke verbinding en meer dynamiek in de ruimte. De vloeiende vorm van de trap sluit ook goed aan bij de ronde vormen van het gebouw.”

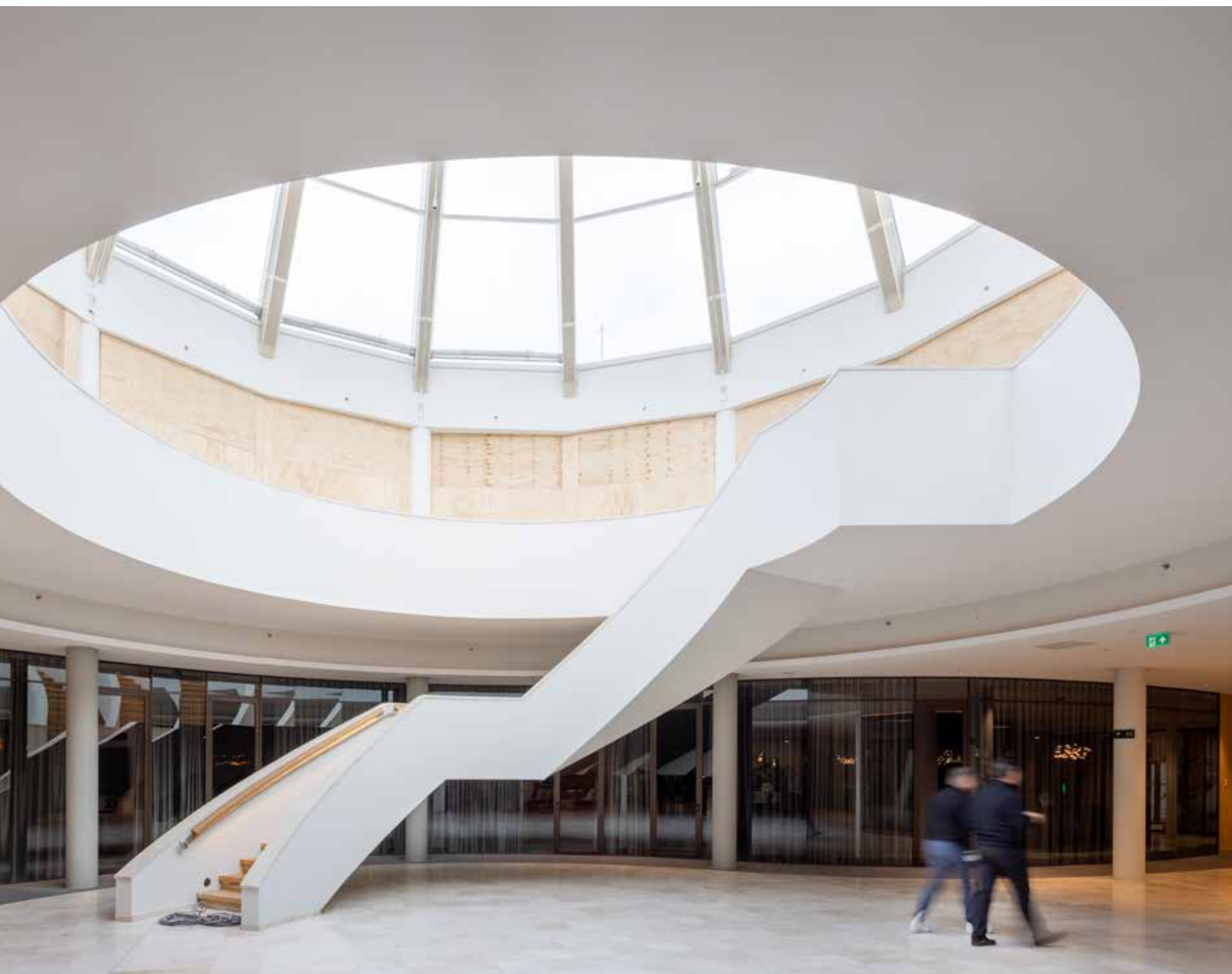
Geen standaard kantooruitstraling

Eenmaal de entreedeeuren door komt een bezoeker in een omgeving die niet direct wordt geassocieerd met een kantooromgeving. Geen receptionist of beveiliging die je direct aanspreekt, maar een hartelijk ontvangst door een van de gastvrouwen of -heren. En je loopt een heuse piazza binnen, met verschillende zitjes, loungebanken en veel groen. Achter de all-day bar een oase aan licht. “Deze koepel was in het oude gebouw verstopt, wij hebben hem toegankelijk gemaakt en je wordt er als het ware naar toe getrokken”, vertelt De Bruijn.

De in het ontwerp voorgeschreven plafonds behoren ook niet tot de standaard kantooruitstraling, benadrukt de architect. “Het grootste deel van de ruimte is voorzien van Knauf Eleganza, een akoestische stucplafond, met daarin enkele luiken om de installaties te kunnen bereiken. Een dergelijk naadloze oplossing heeft een hoogwaardige uitstraling, maar die kon vanwege toegankelijkheid tot installaties en budgetoverwegingen niet overal worden toegepast. Daarom zijn wij wel op zoek gegaan naar een

3 De koepel was in het oude gebouw verstopt.

standaard plafond dat wel de flexibiliteit van een systeem-plafond heeft, maar dat niet de traditionele saaiheid uitstraalt. We hebben een uitgebreide materialenstudio waar de nieuwste producten en materialen te vinden zijn. We worden op regelmatige basis geüpdatet door fabrikanten en zijn zelf ook altijd opzoek naar innovatieve materialen en kleuren. Zo zijn we uitgekomen bij het Color-all plafond van Rockfon, uitgevoerd in de prachtige kleur Clay. Deze kleur past heel goed bij de andere kleuren die we hebben toegepast – groen, donkerblauw, terra – en bij de kleur van

de originele natuursteen vloer. Ook het akoestisch spuit-plafond van Acosorb dat de overgang tussen het systeem-plafond en het akoestisch stucplafond markeert, past er qua kleurstelling mooi bij. Dit geeft een heel mooi donker/licht-contrast.”

Natuur

De 34 standaard kleuren van het Rockfon Color-all assortiment zijn geïnspireerd op de natuur. “Daardoor passen ze mooi bij de actuele trend van ‘biophilic design’- waarbij

4

4 De ronde, glooiende vormen zijn in het hele entreehart te zien.

ook in kantooromgevingen de verbinding tussen mens en natuur wordt gezocht”, legt Paul Verbarendse uit. De Area Sales Manager van Rockfon vervolgt zijn uitleg: “Door de panelen te combineren met bijpassende bandrasters in dezelfde kleur, ontstaat een rustig geheel. En aan de lange zijden van de panelen is het ophangstelsel zelfs helemaal niet zichtbaar door de keuze voor een Dznl-kantafwerking. Hierdoor creëer je met een systeemplafond toch een elegante uitstraling.”

Maatwerk plafond

De ronde vorm van het plafond leverde heel wat maatwerk op voor ACN Totale Afbouw uit Renswoude, verantwoordelijk voor de montage. “Normaal gesproken meten we het plafond en de wanden in met behulp van lasers”, begint Thomas Jacobsen, bedrijfsleider van het bedrijf uit Renswoude zijn uitleg. “Dat was hier vanwege de ronde vorm een hele klus, daarom heeft een gespecialiseerd

bedrijf de rondingen van de wanden en het plafond voor ons uitgezet. Op basis daarvan hebben we schenkels gemaakt. De plafondpanelen hebben we in het werk op maat gemaakt. Er moest behoorlijk wat pas gemaakt worden, want de panelen zijn in de basis rechthoekig. De gekleurde panelen variëren nu van 1.50 tot 2.40 m. De verlichting en de sprinklers hebben we in de gekleurde bandrasters geïntegreerd, dat geeft een mooie, strakke uitstraling. Als je de ronding van het plafond volgt, zie je dat de verlichting als het ware meeloopt.”

Bestaande installaties

Het project in Arnhem begon met het compleet strippen van de bestaande ruimte en het nieuw opbouwen. De afbouw stelde ACN Totale Afbouw voor een aantal uitdagingen. Jacobsen: “Het hele gebouw zat vol bestaande installaties, die ook nog werden uitgebreid. Landmark Arnhem heeft namelijk hoge duurzaamheidsambities. Het gebouw

is geüpgraded van energielabel C naar A++. De opdrachtgever grapte er over dat het gebouw qua duurzaamheid meteen in de Champions League zit. Voor ons bemoeilijkte dit de montage enigszins. We hebben regelmatig bruggen moeten maken, de ruimte boven de plafonds dicht moeten maken vanwege de akoestiek. Daarnaast hebben we de werkzaamheden uitgevoerd terwijl de verdieping erboven in gebruik was.”

“Het gebouw zit qua duurzaamheid meteen in de Champions League”

De bedrijfsleider van het bedrijf uit Renswoude noemt nog een uitdaging. “We hebben het plafond bij de trapopgang in de lichtkoepel – wij noemen het ‘de kegel’ – gemaakt. Dit ging tot een hoogte van 18 meter. Met een hoogwerker was dit geen doen, daarom is er een vaste steiger opgebouwd om het 45 m² grote akoestisch stucplafond te monteren. Verder hebben we alle ronde koven gemaakt en de metalen staanderwanden gemonteerd.”

Enorme opgave

Het ontwerp van Fokkema & Partners is door Van Aken Concepts, Architecture & Engineering uitgewerkt tot uitvoeringstekeningen. Volgens Pieter Egelmeers, Project Manager van het bureau uit Eindhoven was dat een enorme opgave. “De eisen voor een kantoorgebouw anno nu zijn op alle vlakken strenger geworden ten opzicht van de tijd van het oorspronkelijke ontwerp uit 1996. Denk aan klimaat-eisen, comforteisen en de ruimtebehoefte. De installaties zijn aangepast aan de huidige eisen en wensen. Zo vindt koelen, verwarmen en verlichten individueel per werkplek plaats. Daarnaast zijn nieuwe openingen in de bestaande vloeren gemaakt, zodat ruimtelijk nieuwe verbindingen ontstonden. De kunst van deze inpassingen merk je pas als je ze niet ziet. Er is een nieuw fris gebouw ontstaan. Door de nieuwe kleuren en materialen is een nieuw interieur ontstaan. Heel mooi.”

5 De sprinklers zijn in de gekleurde bandrasters geïntegreerd.

Architect De Bruijn van Fokkema & Partners heeft contact gezocht met Mark a Campo van A Campo Architecten uit Amsterdam. “A Campo heeft de rechten overgenomen van de oorspronkelijke architect Paul Dirks. We hebben het ontwerp met hem besproken en hij was enthousiast en hij vond het passend in deze tijd, een mooi compliment voor ons. Ik ben trots dat we de kracht van de bestaande architectuur hebben versterkt met toevoegingen uit de moderne tijd.”

Kopie

De begane grond van het entreegebouw is opgeleverd. Voor ACN Totale Afbouw zit het werk er nog niet op, vertelt bedrijfsleider Jacobsen. “Fase 2 van het project bestaat uit de eerste verdieping, nu nog verborgen achter de houten panelen”, vertelt hij, terwijl hij naar boven wijst. “Dat is in feite een kopie van de begane grond, dus ook met de ronde vormen. Dit betekent weer alles opnieuw op- en inmeten. Hier wordt het restaurant gevestigd met bijbehorende keukens. Daar gaan we overigens een nieuw product van Rockfon monteren, Rockfon CleanSpace Pro. Dit is een plafondpaneel dat hoge geluidsabsorptie biedt en tegelijkertijd bestand is tegen verschillende reinigings- en desinfectiemethoden. Toepasbaar in ruimtes waar hygiëne een belangrijke rol speelt en ISO klasse 4 gecertificeerd.” ■

Bouwpartners

Opdrachtgever: **Gelrepark, Arnhem**

Architect: **Fokkema & Partners Architecten, Delft**

Uitwerking ontwerp: **Van Aken Concepts, Architecture & Engineering, Eindhoven**

Aannemer: **PHB De Combi, Elst**

Fabrikant wanden: **Siniat, Farmsum**

Fabrikant plafonds: **Rockfon, Roermond; Knauf Ceiling Solutions, Breda**

Montage wanden en plafonds: **ACN Totale Afbouw, Renswoude**

Transparantie zorgt voor verbinding

Van Iersel Geveltechniek Breda

Transparantie is het sleutelwoord bij de totstandkoming van het nieuwe bedrijfspand van Van Iersel Geveltechniek in Breda. Dit is het gevoel dat een bezoeker krijgt bij binnenkomst in het grote atrium met zicht op de productiehal. En het is de ervaring van de bij de bouw betrokken partijen. Het resultaat is er dan ook naar; een fascinerend lijnenspel aan de buitenkant van het pand door de aluminium lamellen aan de gevel en strakke plafonds in algemene ruimtes, kantoren en in de gangen.

FOTO'S Sonnega

Transparantie is het sleutelwoord bij de totstandkoming van het nieuwe bedrijfspand van Van Iersel Geveltechniek in Breda. Dit is het gevoel dat een bezoeker krijgt bij binnenkomst in het grote atrium met zicht op de productiehal. En het is de ervaring van de bij de bouw betrokken partijen. Het resultaat is er dan ook naar; een fascinerend lijnenspel aan de buitenkant van het pand door de aluminium lamellen aan de gevel en strakke plafonds in algemene ruimtes, kantoren en in de gangen.

Van een traditionele kantooromgeving naar een modern, licht en comfortabel nieuw bedrijfspand. Deze transformatie onderging Van Iersel Geveltechniek. Het bedrijf – sinds 1903 gespecialiseerd in de productie en montage van aluminium en stalen gevelelementen – voegde in het nieuwe bedrijfspand verschillende locaties samen onder één dak, zowel de kantoren als de productie. Daar waar de receptie eerst in een klein, afgesloten kantoortje huisde, zit ze nu centraal in de enorme entreeruimte met in het midden een drie verdiepingen hoog atrium. Ze moest naar eigen zeggen in het begin best wennen, maar wil nu niet meer anders. Ze geniet van de open, hoge ruimte. En van de rust, voegt ze eraan toe.

1 Transparantie is het gevoel dat een bezoeker krijgt bij binnenkomst van het nieuwe bedrijfspand van Van Iersel Geveltechniek in Breda.

- 2 Het Bredase bedrijf maakte zelf de aluminium lamellen van de gevel.
- 3 Interieurarchitect Ilse Withagen nam natuur-tinten opgenomen in het ontwerp, gecombineerd met de toepassing van metalen voor een industriële look.
- 4 In de gangen lijken strekmetalen plafonds toegepast te zijn, maar het zijn geperforeerde metalen panelen.

Geveltechniek

Het ontwerp van het nieuwe bedrijfspand aan de Nieuwe Bredase Baan is van architectenbureau Archifit. Centraal hierin staat de geveltechniek, de corebusiness van de opdrachtgever. “Uit gesprekken met opdrachtgever Ad van Iersel klonk trots door voor het eigen product. Deze trots hebben wij vertaald in de architectuur van het nieuwe bedrijfspand”, legt Berend Ten Hoopen uit, architect bij Archifit uit Schaijk. Hij vervolgt: “Door een ritmiek tussen open en gesloten te realiseren, ontstaat een visueel effect dat reageert op de beweging van de voorbijganger. Door de diepe aluminium lamellen – gemaakt door Van Iersel Geveltechniek – en het contrast tussen lichte en donkere kleuren is iedere hoek van het gebouw uniek en draagt het bij aan de hoogwaardige uitstraling van bedrijf. De gevel laat zien wat hierbinnen gemaakt wordt. In het midden wordt een volume gelift vanuit het geheel waardoor de entree wordt gevormd. Door deze entree geheel transparant uit te voeren ontstaat er een natuurlijke aantrekkingskracht voor de bezoeker van het gebouw. Direct aan deze entree ligt het atrium van het gebouw dat de verschillende verdiepingen met elkaar verbindt. Eén grote glazen pui in het atrium geeft vrij zicht op de achterliggende productiehal. Hiermee ontstaat er een visuele verbinding tussen het kantoor en de plek waar het product gemaakt wordt.”

Direct een klik

Normaal gesproken schrijven meerdere interieurarchitecten in op een opdracht of worden meerdere bureaus benaderd. Voor het interieurontwerp van zijn nieuwe bedrijfspand ging Van Iersel echter anders te werk, vertelt

Ilse Withagen van het gelijknamige interieurarchitectuurbureau uit Breda. “Van Iersel had op internet gescrold en kwam bij onze website uit. Hij vond ons werk mooi en nam contact op. We hadden vrijwel direct een klik en we konden aan de slag”, aldus Withagen.

Van Iersel had volgens Withagen precies voor ogen hoe het interieur eruit moest komen te zien. “Hij was gaan golfen op Golfbaan Bernardus in Cromvoirt. Die sfeer sprak hem wel aan en hij vroeg mij om er te gaan kijken. Ik ben er gaan kijken en was wel onder de indruk. De ruimte was sfeervol, luxe en er was gebruik gemaakt van veel natuurlijke materialen en kleuren. Echt prachtig. Met wel een kanttekening; de ‘sophisticated’ uitstraling paste perfect bij de golfclub, maar past naar mijn mening niet bij een bedrijfspand, een pand waar het personeel zich ook op het gemak moet kunnen voelen. Daar moet het minder ‘high-end’ zijn. Maar de natuurtinten heb ik zeker opgenomen in mijn ontwerp, gecombineerd met de toepassing van metalen voor een industriële look.”

Samenspel

Het interieurontwerp is ontstaan vanuit een samenspel tussen Withagen en architect Ten Hoopen van Archifit. “Het interieurontwerp sluit perfect aan op ons ontwerp”, verduidelijkt Ten Hoopen. “Daarover hebben we ook regelmatig overleg over gevoerd. De basis is ons ontwerp. Zo is bijvoorbeeld de indeling van de entree ontstaan als een verbindingsbrug tussen het kantoordeel en de productieruimte door de enorme glazen wand en als centrale ruimte als verbinding tussen de twee kantoorvleugels. De transparantie tussen kantoor en productiehal wordt versterkt doordat in het ontwerp van Ilse Withagen Interieurarchitectuur de trap aan de zijkant is gepositioneerd. Hierdoor heb je vrij uitzicht op de achterliggende ruimte”, legt hij uit.

“Nederland is een ‘copy paste systeem-plafondland.’ Dit project vroeg echt om een andere oplossing”

De medewerkers van Van Iersel Geveltechniek kregen met een overgang te maken. Niet alleen een fysieke van de oude locaties en naar het nieuwe pand aan de Nieuwe Bredase Baan in Breda, maar volgens Withagen ook qua werkbeleving. “Het kantoorpersoneel was een traditionele kantooromgeving gewend. Veel afgesloten kantoorruimtes, weinig contact en interactie mogelijk. Ik heb in mijn ontwerp juist zo veel mogelijk openheid gecreëerd, laagdrempeligheid, uitnodiging tot samenwerking. Met uiteraard afsluiting en privacy voor de ruimtes die daarom vragen.”

3

Copy paste

De overgang van traditioneel naar modern gold voor interieurarchitect Withagen onder andere ook voor de plafonds. “Nederland heeft een traditie waar het systeemplafonds betreft; allemaal 60 x 60 tegels en uiteraard wit. Nederland is wat dat betreft een ‘copy paste systeemplafondland’. Dit project vroeg echt om een andere oplossing”, stelt ze. Voor die oplossing voerde Withagen overleg met de opdrachtgever en met Erik Borger, projectadviseur bij Knauf Ceiling Solutions uit Breda. “In maart 2020 zijn we om tafel gaan zitten om tot een invulling van het plafondplan te komen”, begint Borger zijn uitleg. “Ik heb in eerste instantie voor de algemene ruimtes, inclusief de entree, voorgesteld om plafondeilanden toe te passen. Uiteindelijk is uit esthetische overweging gekozen voor de huidige oplossing.

4

5

5 De entreeruimte is voorzien van Eleganza Seamless Acoustics van Knauf Ceiling Solutions.

In het uiteindelijke ontwerp zijn vier verschillende soorten plafonds opgenomen. “Ik wilde in de entreeruimte en het werkcafé boven, de kantine, een stuclook. Een zo strak mogelijk plafond dus, maar wel aandacht voor de akoestiek. In de gangen had ik een industriële look voor ogen, metaalachtig. En voor de kantoren en de vergaderruimtes heb ik uiteindelijk toch voor een systeemplafond gekozen, vooral vanwege de akoestische eisen – hiervoor is een systeemplafond het meest geschikt – maar ook vanwege budget overweging. Dus toch een systeemplafond, maar dan in een aparte kleur en in niet-standaard afmetingen. En als laatste is er in de showroom een akoestisch spuitplafond toegepast, waardoor de hoogte in de ruimte behouden kon blijven, een industriële sfeer is gecreëerd en er toch een goede akoestiek in de ruimte is.”

Invulling

De ontwerp wensen van Withagen werden door projectadviseur Borger vertaald in de producten. “Het systeemplafond in de kantoren en de vergaderruimte is de Armstrong Perla OP 95, met een geluidsabsorptie van 95 procent. De panelen zijn toegepast in de afmetingen 600x1200 mm in een

grijze kleur. Mooi is dat het paneel waarin de luchttoevoer is opgenomen, dezelfde kleur heeft. De entreeruimte en het werkcafé is voorzien van Eleganza Seamless Acoustics. Dit is een plafondsysteem met een 100 procent naadloze afwerking en een elegante fijn gestructureerde optiek. Dit plafond is niet alleen duurzaam, maar blijft bovendien langer wit en helder. Het heeft de absorptieklasse A en biedt het beste van beide: een uitstekende akoestische controle en een prachtige monolithische afwerking”, aldus Borger. Interieurarchitect Withagen wilde in het ontwerp ook metalen toepassen, om een industriële look te creëren. Dit komt onder andere tot uitdrukking in de metalen deur- en raamkozijnen van de glazen wanden van de kantoorruimtes. Maar ook door het plafond in de gangen. “Het lijkt wel een strekmetalen plafond, industrieel en verfijnd”, vertelt ze. “Het is echter niet een strekmetalen plafond”, antwoordt Borger. Het betreft het F-L 601-systeem van het Armstrong Metal Corridor productengamma. Het is een gangoverspannend systeem dat uit geperforeerde metalen panelen bestaat. Vaak wordt gekozen voor minerale panelen, maar die zijn kwetsbaar als de bovenliggende installaties moeten worden bereikt. In de gangen van het nieuwe pand van Van

6 Dat het personeel de rust in het pand ervaart, is voor de betrokken bouwpartners een groot compliment.

Iersel Geveltechniek is het plafondsysteem gecombineerd met een akoestisch vlies”, legt Borger uit.

Niet lullen, maar poetsen

Verhoeven Montage uit Heesch was verantwoordelijk voor de montage van de plafonds. Directeur Rob Verhoeven spreekt van een gemakkelijke montage. De montage van de systeem plafonds is voor ons een a-b-c-tje. En ook de montage van het metalen plafond in de gangen was vrij eenvoudig. Je zet de hoeklijnen uit en maakt de panelen op maat voor de montage. En we hadden een mooi treintje; de installateur ging voor en wij monteerden er de plafondpanelen achteraan.”

Tijdens de montage liep men tegen een probleem aan. Verhoeven vroeg advies aan Knauf Ceiling Solutions. Borger: “Experts van onze fabriek in Oostenrijk zijn naar Breda gekomen en hebben het issue verholpen.” “En dat ging als de brandweer”, vult Verhoeven aan. “En toen ze klaar waren, hebben ze ook nog geholpen van de montage, waardoor wij ons tijdverlies hebben kunnen inlopen. Die gasten waren echt van het ‘niet lullen, maar poetsen’-motto. Mooi dat we samen met de producent tot een oplossing zijn kunnen komen.”

Rust

Normaal gesproken komt het afbouwbedrijf na oplevering niet terug bij een project. Vanwege het interview is Verhoeven weer even in het pand waarvoor hij de afbouw heeft verzorgd. “Bij binnenkomst ervaar je direct de rust”, merkt hij op. “Dan merk je dat het akoestisch plan klopt.

En dat hoor je ook terug van het personeel. Dat compliment telt, want de gebruikerservaringen zijn natuurlijk het belangrijkste.” Borger beaamt dit en merkt op: “Dat is ook de verdienste van interieurarchitect Illse Withagen. Zij kan zich goed verplaatsen in de gebruiker van een pand en ontwerpt op basis daarvan het interieur.” Withagen roemt de samenwerking tussen de verschillende partijen. “Wij hebben van opdrachtgever Van Iersel de vrije hand gekregen in het bedenken van de oplossingen. Dat wilde hij bij de experts neerleggen, die hebben er immers verstand van, zo luidde zijn redenatie. En doordat wij in alle fases in het proces volledige transparantie naar elkaar toe hebben gehad, zijn we gezamenlijk tot dit mooie eindresultaat gekomen.” ■

Bouwpartners

Opdrachtgever: **Van Iersel Geveltechniek, Breda**

Architect: **Archifit Architecten, Ingenieurs en**

Bouwbegeleiders, Schaijk

Interieurarchitect: **Illse Withagen Interieurarchitectuur, Breda**

Aannemer: **Van der Heijden Bouw en Ontwikkeling, Schaijk**

Fabrikant plafonds: **Knauf Ceiling Solutions, Breda**

Fabrikant wanden: **Knauf, Utrecht**

Montage plafonds en wanden: **Verhoeven Montage, Heesch**

Duurzame, inspirerende campus

Yuverta Dordrecht

Oorspronkelijk kreeg BDG Architecten de opdracht om een ontwerp te maken voor renovatie in combinatie met sloop en nieuwbouw. Maar vanuit de circulaire visie van het architectenbureau zag BDG kansen voor een alternatief scenario op basis van hergebruik met nieuwbouw. Het resultaat is een duurzame, inspirerende campus voor de Dordtse vestiging van Yuverta, Europa's grootste vmbo- en mbo-opleider op het gebied van voeding, klimaat en welzijn van mens en dier.

FOTO'S Lucas van der Wee Fotografie

Yuverta is een abstracte naam, je kunt er associaties in vinden met 'jij', de toekomst ('verte') en groen ('verde'). De groene toekomst is een streven binnen het onderwijsprogramma. Bijvoorbeeld in het programma 4Buiten. Dit ambieert een innovatieve herinrichting van de buitenruimte. Het programma richt zich niet alleen op het aantrekkelijker en herkenbaar maken van de buitenruimte, maar ook op vergroenen en verduurzamen. De vestiging in Dordrecht biedt opleidingen aan op het gebied van duurzaamheid, gezonde voeding, waterbeheersing, groene omgeving, diervverzorging en het klimaat. De Dordtse vestiging, waar 435 mbo-studenten en 780 vmbo'ers les volgen, wil koploper zijn in groen onderwijs. Daar hoort uiteraard een duurzaam gebouw in een inspirerende groene omgeving bij.

Circulaire visie

De initiële opdracht voor Yuverta Dordrecht besloeg renovatie in combinatie met sloop en nieuwbouw. "Maar wij zagen kansen om nog een stap verder te gaan. Vanuit onze duurzame visie onderzoeken we altijd de mogelijkheden van hergebruik van bestaande constructies. Want echte duurzaamheid begint immers bij zo min mogelijk (nieuw) materiaalgebruik", vertelt Marco de Jong, architect-partner bij het bureau, met vestigingen in Amsterdam, Zwolle en Almere.

Vanuit de circulaire visie van het architectenbureau stelde De Jong een alternatief scenario voor. "Het gebouw van de voormalige mavo Stek is pas twintig jaar oud. Dat kon prima blijven staan. Met zowel esthetische als energetische

ingrepen hebben we het toekomstbestendig aangepast", begint de architect zijn uitleg. "Het voormalige mbo-gebouw is veertig jaar oud. Hier moest de vmbo-opleiding worden gehuisvest. Sloop en nieuwbouw is zonde, want het gebouw had nog voldoende kwaliteiten. Uit studies die we hebben gedaan, kwam bijvoorbeeld een zeer sterke plattegrond naar voren. Ook de draagstructuur en de vorm van het gebouw boden een passend antwoord op de wensen van de opdrachtgever. De degelijke betonstructuur vormt het skelet voor een volledig nieuwe inpassing van installaties, gevels, wanden en afwerkingen. Daarnaast heeft deze aanpak een positieve invloed op de stikstofdepositie tijdens de bouw, niet geheel onbelangrijk in deze tijd."

1 BDG Architecten ontwierp een duurzame inspirerende campus voor Yuverta.

2 Het voormalige mbo-gebouw van de Dordtse school is hergebruikt.

3 Passend bij het curriculum van Yuverta heeft BDG Architecten twee kasruimten aan weerszijden van de oude aula toegevoegd, waardoor er een orangerie is ontstaan.

4 Voor VanDIJK Afbouwprojecten zat de uitdaging in het volume van de materialen en de korte bouwtijd.

connectie tussen onderwijs en praktijk en maakt het een multifunctionele orangerie.”

Praktijkonderwijs in de etalage

Het hernieuwde pand baadt in een zee van daglicht. “Hiervoor hebben we daklichten en extra openingen in de bestaande constructie in het ontwerp opgenomen. Hierdoor staat het veelal praktijkonderwijs als het ware in de etalage”, verklaart De Jong.

De gestripte gevel is opgetrokken met nieuwe bakstenen gecombineerd met houten gevellatten, met verschillende afstanden van elkaar gemonteerd. Hierdoor ontstaat een mooi lijnenspel. “Vanuit Yuverta was er een sterke wens voor het toepassen van hout aan de gevel. Dit is namelijk in lijn met de andere nieuwbouw van Yuverta en geeft als het ware de familieband weer. We hebben letterlijk het landschap naar binnen gehaald door de houten trappen, trapleuningen en wanden. Het biedt een rustige natuurlijke basis, zorgt voor een prettige omgeving en – niet onbelangrijk – is een duurzaam materiaal.”

Extra ruimte voor onderwijs en ontmoeting

Het vernieuwde gebouw oogt van buiten spectaculair, met name door hoge, glazen kassen bij de entree. De Jong: “Door het hergebruik van het gebouw is het ons gelukt om binnen budget extra ruimte voor onderwijs en ontmoeting te realiseren. Passend bij het curriculum van Yuverta hebben we twee kasruimten aan weerszijden van de oude aula toegevoegd, waardoor er een orangerie is ontstaan. Deze orangerie markeert het centrale middengebiet en verbindt de onderwijsdomeinen. Naast een verlengstuk van de aula kan deze ruimte als een beschutte wintertuin voor allerlei onderwijsactiviteiten worden gebruikt. Dit versterkt de

Welzijn

BDG Architecten koos voor de toepassing van Rockfon Krios-panelen voor de plafonds. Volgens De Jong een logische keuze. “Rockfon Krios is voor ons een bekende en goede plafondplaat. Deze heeft zich in de onderwijssector bewezen”, geeft hij als verklaring. Rockfon heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in de ontwikkeling van producten die gespecialiseerd zijn voor het onderwijs, vertelt Corné van Meer, Area Sales Manager van het bedrijf uit Roermond. “In de afgelopen jaren hebben de scholen afstand genomen van de industriële leerstijl, waarbij een leerkracht

5

voor de leerlingen staat en kennis overdraagt met weinig tot geen interactie. De scholen van vandaag zijn veel dynamischer, waar de leerlingen debatteren, leren door te doen en werken in teamverband. Dit beïnvloedt de noodzaak om het geluidsniveau op een heel andere manier te reguleren dan voorheen. De Rockfon Krios-panelen leveren hier een actieve bijdrage aan met de hoogst haalbare geluidsabsorptie, klasse A. Bovendien hebben de panelen een hoge lichtreflectiewaarde (LRW). Voor de Krios-panelen is die waarde 86 – op een fictief maximum van 100. Beide factoren dragen bij aan een gezond binnenklimaat in leslokalen. En voor projecten waarbij duurzaamheid een grote rol speelt, is het ook goed om te vermelden dat de panelen C2C Bronze gecertificeerd zijn.”

Volume

De montage van de plafondpanelen werd verzorgd door VanDIJK Afbouwprojecten uit Tilburg. Directeur Joost van

“De uitdaging zat hem in het volume van de materialen en de korte bouwtijd”

Dijk noemt het geen extra spannend werk. “Voor ons was het fijn om bekende panelen te monteren zonder al te veel moeilijkheden. De uitdaging zat hem meer in het volume van de materialen en de korte bouwtijd. We hebben in totaal ongeveer 3000 m² Rockfon Krios gemonteerd. In de kleedkamers en douches hebben we circa 500 m² Rockfon Hydroclean-panelen toegepast.” Van Meer adviseerde deze panelen. “Met zijn vele harde oppervlakken, die ideaal zijn qua hygiëne en reinigbaarheid zijn de kleedkamers en douches in scholen vaak heel luidruchtig. Daarom is het belangrijk te zoeken naar akoestische plafondoplossingen die de geluidsreflectie dempen, maar die ook bestand

5 Voor BDG Architecten draagt het ontwerp voor de Dordtse vestiging van Yuverta volgens architect Marco de Jong de ‘typische touch’ van het architectenbureau.

6 Bij hedendaagse scholen is een goede geluidsabsorptie van belang.

zijn tegen de vochtige condities in deze ruimtes. Rockfon Hydroclean12-panelen verenigen deze twee eisen. Door het speciale oppervlak leveren zij geen bijdrage aan de vorming van schimmels en bacteriën en blijven ze vormvast. Tevens levert Rockfon een corrosiewerend Klasse D-ophangsysteem. Dit zorgt voor een veilige omgeving”, legt hij uit.

Het afbouwbedrijf uit Tilburg heeft ook de Metal Studwanden gemonteerd. “Vanuit het bestek waren hoge eisen gesteld, zo moesten ze bijvoorbeeld hufterproof zijn. Daarom is de Habito-plaat van Gyproc Nederland geadviseerd. En bij dit project hebben wij Aquaroc-platen van de fabrikant uit Vianen gemonteerd. Behoorlijk zwaardere platen, maar doordat de monteurs vooraf goed geïnformeerd waren geen verassingen voor hen. En alles glad afgewerkt, het ziet er uit als een spiegelkje”, lacht hij.

Buitenonderwijs

Integraal met de vernieuwbouw van Yuverta is het Wellantpark ontworpen. Dit verbindt volgens De Jong het vmbo- met het mbo-gebouw. Bovendien kan in het park buitenonderwijs plaatsvinden. “De terp waarop het oude vmbo is gebouwd, vormt het uitgangspunt voor een getrap ecologisch landschap met verschillende show- en kweektuinen, een waterfilter, dierenverblijven en kassen. Het getrapte landschap loopt door in het centrale hart van het gebouw. Door de hoogteverschillen in de aula ontstaat een diverse ruimte die ontmoeting en verbinding stimuleert en waar leerlingen en medewerkers kunnen werken. Het groen in de school versterkt de relatie met het park en draagt bij aan een gezond binnenklimaat en een inspirerende leeromgeving”, aldus de architect.

Voor BDG Architecten draagt het ontwerp voor de Dordtse vestiging van Yuverta volgens De Jong de ‘typische touch’ van het architectenbureau. “Wij streven naar totaalconcepten met een positieve impact op de leefomgeving van mensen. Onze integrale aanpak in relatie tot duurzaamheid en het welzijn van de leerlingen zie je in het ontwerp van Yuverta vmbo op alle fronten terug. Met een creatieve en kostenbewuste ontwerpstrategie hebben we een comfortabele en energieke leer- en ontwikkelvoorziening gecreëerd. Een plek die aanzet tot samenwerking en ontmoeting en waar leerlingen, medewerkers en externe partners zich thuis voelen.” ■

Bouwpartners

Opdrachtgever: **Stichting Wellant, Dordrecht**

Architect: **BDG Architecten, Amsterdam**

Aannemer: **Bertens Bouw, Tilburg**

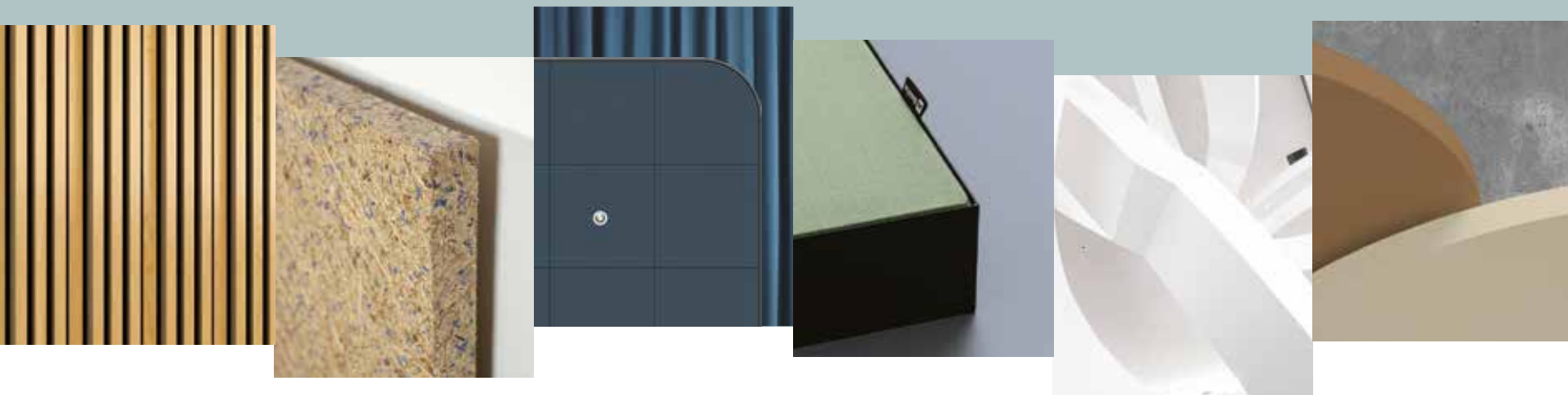
Fabrikant plafonds: **Rockfon, Roermond**

Fabrikant wanden: **Gyproc Nederland, Vianen**

Montage plafonds en wanden: **VanDIJK**

Afbouwprojecten, Tilburg

When the world changes, design does too.

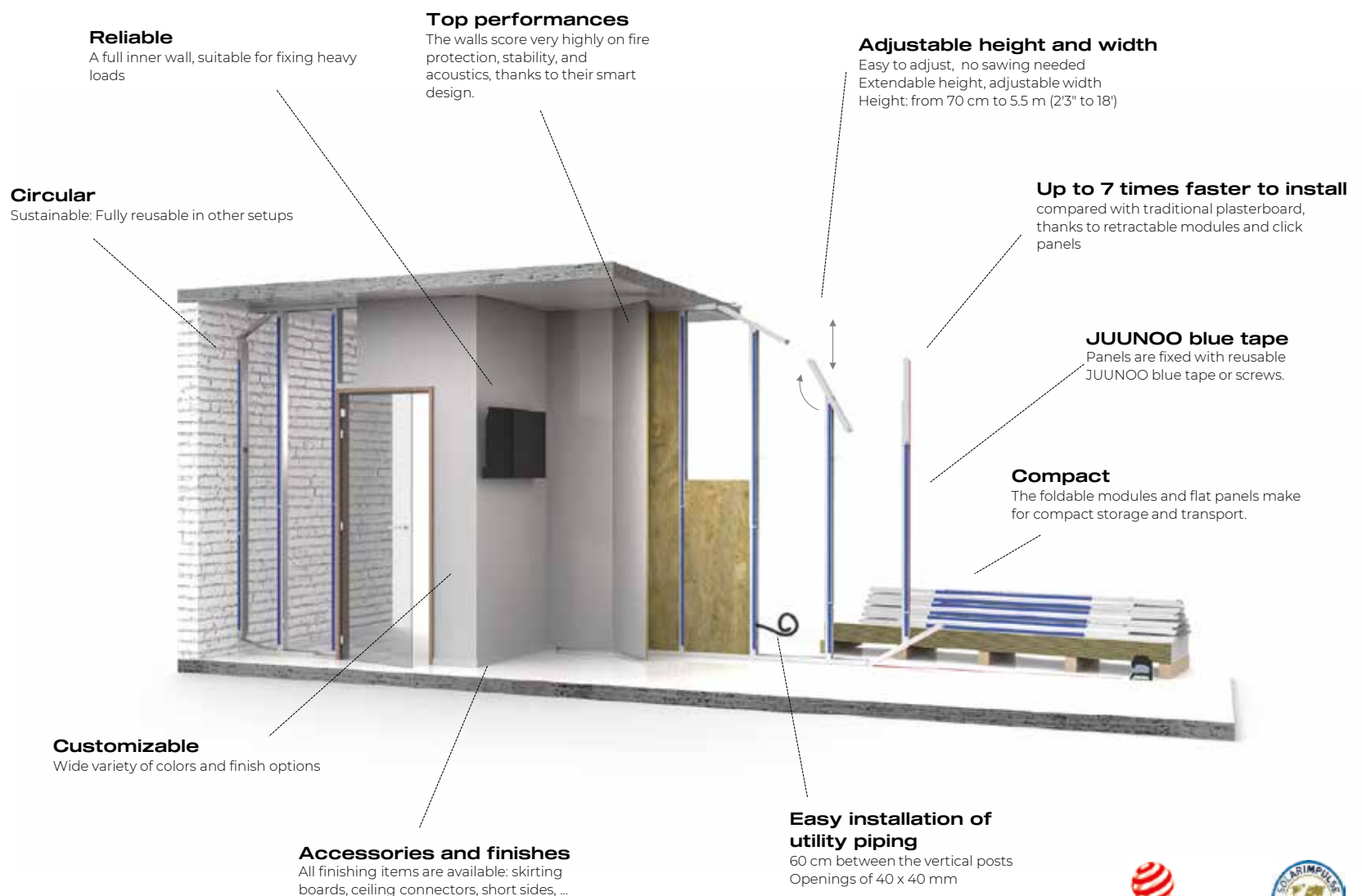

Duurzame en gezonde gebouwen creëren, daar draait het om. Flexibele, multifunctionele zones met gedeelde werkplekken. Inspirerende interieurs waar mensen zich prettig voelen, zich beter kunnen concentreren en ontspannen. Overtref alle verwachtingen met de akoestische oplossingen van Rockfon. Je kent ons van onze hoogwaardige systeemplafonds met uitmuntende akoestische prestaties. We zetten onze 60 jaar ervaring nu in om innovatieve, duurzame designoplossingen te introduceren waarmee je van jouw briljante ontwerpen, buitengewone belevingen maakt.

JUUNOO

FAST, AESTHETIC AND CIRCULAR WALLS.

juunoo.com for more information.

reddot winner 2020

